

AALBORG UNIVERSITY
DENMARK

Aalborg Universitet

Politikeren og præsten

Jørgensen, Michael Riber

Published in:

Historisk Aarvog for Thy og Vester Hanherred

Publication date:

2014

Document Version

Også kaldet Forlagets PDF

[Link to publication from Aalborg University](#)

Citation for published version (APA):

Jørgensen, M. R. (2014). Politikeren og præsten: To missionsfolk. Historisk Aarvog for Thy og Vester Hanherred, 2014, 139-149.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- ? Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- ? You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- ? You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal ?

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at vbn@aub.aau.dk providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Politikeren og præsten – missionsmand ...

af Michael Riber Jørgensen

Politikeren Vilhelm Fibiger og præsten Kristen Krarup. To missionsmænd med troen til fælles, men med meget forskellige personligheder. Begge havde for en tid deres hjem og virke i Harring-Stagstrup.

Langt ude på landet ligger et lille hus.

Vi er i Harring sogn, ikke langt fra alfarvej, som både fører ind til købstaden Thisted og ud i den store verden. Til gengæld er vi langt fra stort set alt andet. Fra bakketoppen er der til alle sider udsigt over de åbne, vindblæste marker. Der er godt med luft til de bondegårde, som er de nærmeste naboer.

Det virker altså som et temmelig øde sted at bygge et hus. Hvorfor står det så lige dér? Er der

noget særligt ved det? Allerede på afstand springer de spidsbuede vinduer i øjnene og giver, trods husets ringe størrelse, mindelser om gotiske katedraler. Kommer man lidt tættere på, bemærker man straks navnet på facaden: TABOR. Den udenforstående beskuer vil nok ikke tænke nærmere over det; der er jo så mange navngivne huse rundt omkring. Den bibelkyndige læser vil genkende det som navnet på »Forklarelsens Bjerg« i Galilæa, hvor Jesus ifølge Matthæus-evangeliet

Missionshuset Tabor, 2011. Foto: Klaus Madsen.

for første gang åbenbarede sin guddommelighed for tre af sine disciple (Matth. kap. 17, 1-9).

Træder man indenfor, understreger husets indretning blot den religiøse dimension: Fra entréen kan man gå ind i den lille sal, hvor de religiøse motiver på væggene suppleres med et portræt af ophavsmanden, gårdejer Uhrbrand; herfra fører en trappe op til køkkenet på førstesalen. Den store sal giver straks mindelser om et kirkerum og den helt specielle andægtige følelse, som hører til. Bænkene langs væggene; klaveret, der gør det ud for orgel; det store vægmaleri, der ligner en altertavle; talerstolen hvorfra utallige, både lægfolk og præster, i årenes løb har udlagt det glade budskab.

Som den opmærksomme besøgende eller læser på dette tidspunkt nok har gættet, er der tale om et missionshus. Ét af de flere hundrede, der, spredt over hele landet, har udgjort og fortsat udgør den vigtigste fysiske ramme for Indre Missions virke. I de senere år er stadig flere missionshuse blevet solgt og en del revet ned. Ét er dog bygningerne selv; noget andet er den bevægelse, hvis medlemmer bruger dem, det liv og de aktiviteter, der udfolder sig bag de buede vinduer, i de store og små sale.

VÆKKELSER I DANMARK OG I THY

De såkaldt »gudelige vækkelser« havde deres udspring i starten af 1800-tallet, men fik for alvor vind i sejlene, da de blev lovliggjorte med indførelsen af den første frie forfatning og dermed religionsfrihed i 1849. Vækkelserne rummede både en kollektiv og en individuel dimension. På den ene side var de en del af de folkelige bevægelser, som, inspireret af internationale strømninger, skyllede hen over landet fra 1830'erne. Bevægelser, som både talte bønder, borgere og lidt senere også arbejdere og kvinder, og som i høj grad var med til at forme det nye demokratiske Danmark og gøre op med enevældens ekstremt topstyrede samfund. På det religiøse område gjaldt opgøret ikke mindst præstevældet. Man opfattede kirkelivet som kedeligt og stillestående og for præget af konservative, reaktionære teologer. Man ønskede

Vilhelm Beck, Indre Missions grundlægger og leder 1861-1901.

at puste nyt liv i kirken, ikke mindst ved at give »almindelige mennesker« lov til at læse og udlægge evangeliet selv.

Naturligt nok gjorde nogle præster modstand imod dette angreb på deres autoritet. Alligevel var særligt Indre Missions ledelse lige fra starten i 1861 en blanding af præster af lægfolk, og bevægelsen havde det som et helt centralt princip at arbejde inden for folkekirkens rammer. Man ønskede altså ikke at bryde fuldstændig med det organiserede kirkeliv. Som navnet antyder, fokuserede man på den hjemlige missionsmark. Man ville udbrede Guds ord, ikke til dem, der aldrig havde hørt det før, men til dem, der nok havde hørt det – og glemt det igen.

Samtidig var vækkelserne i høj grad stærke følelsesmæssige oplevelser for den enkelte vakte. Religionssociologisk ses en vækkelse som resultatet af en periode med personlig og åndelig krise og søgen efter et ståsted, fulgt af et pludseligt

møde med troen. Der findes utallige beretninger om disse personlige vækkelsesoplevelser. Særligt i den første generation kom Indre Missions medlemstilgang således fra de nyligt vakte, men efterhånden begyndte folk også at blive født ind i bevægelsen, som på den måde kunne konsolidere sig og skabe et mere stabilt rekrutteringsgrundlag.

Endelig var det en vigtig del af Indre Missions livssyn, at det ikke var nok blot at tro – man skulle »leve sin tro« og gennem sin livsførelse vise sig som en god kristen. Indadtil gennem bøn og ved at holde sig fra unødige fristelser, men også udadtil ved selv at fungere som et godt eksempel i sin omgang med andre mennesker.

Vækkelserne kom relativt sent til Thy, men ramte måske til gengæld så meget desto stærkere, da de først nåede hertil. De kom sydfra med missionærer og forkyndere, der via Thyholm bevægede sig nordpå. Den enkelte prædikant kunne have stor indflydelse på menighedens »opvågning« lokalt. Der er en klar sammenhæng mellem de

sogne, som havde en missionsk præst, der kunne samle befolkningen, eller som fik besøg af en særligt karismatisk missionær, og de steder, hvor Indre Mission kom til at stå stærkt – både da vækkelserne var på deres højeste og i de følgende generationer. Historierne om de fattige fiskerlejer på vestkysten, hvor troen for mange blev tilværelsens faste holdepunkt, er velkendt. Også længere inde i land fik bevægelsen dog etableret flere højborge. Én af dem var i Haring-Stagstrup.

DEN MISSIONSKE VIRKELYST OG DEN VERDSLIGE POLITIK

Når Indre Mission fik så stærkt fodfæste i netop de to små sogne i Midtthy, skyldtes det, ligesom så mange andre steder, ikke mindst karismatiske enkeltpersoner. Særligt ét navn er umuligt at komme udenom i den forbindelse: Fibiger. Familien prægede både det religiøse og det verdslige liv i pastoratet gennem fem generationer, begyndende med Peter Nicolai, der var præst i

Vilhelm Fibiger med hustruen Astrid og sønnen Steen, ca. 1935. Lokalhistorisk Arkiv for Thisted Kommune.

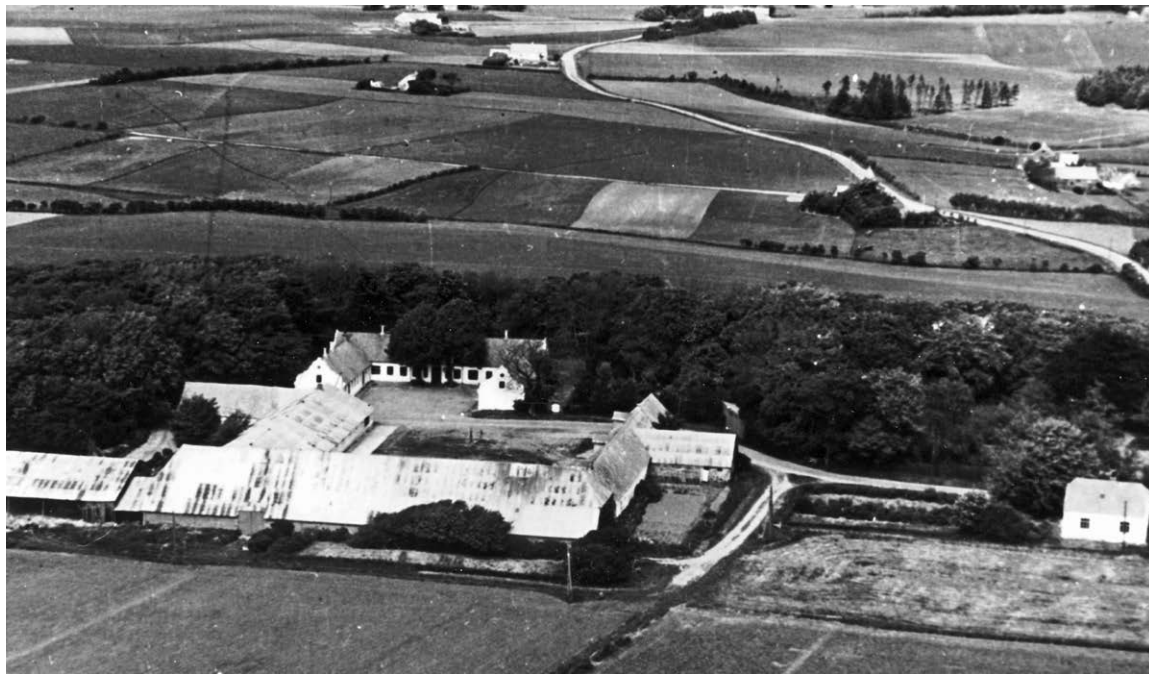
Harring-Stagstrup 1848-80 og provst over Hasing-Refs herreder 1864-78. I hans tid kom vækkelserne til området, og de to sogne fik besøg af både missionsfolk, mormoner, baptister og andre.

P. N. Fibiger selv var dog grundtvigianer, og præstegården Rosholm blev samlingspunkt for ligesindede fra hele Thy. Sønnen Emil Fibiger bekendte sig også til den grundtvigianske retning inden for Folkekirken, men var dog langt mere åben og velvillig over for Indre Mission. Han havde først været hjælpepræst for faderen og siden fra 1877 virket i det tilstødende pastorat Skyum-Hørdum, inden han vendte hjem og »arvede« faderens embede, som han beholdt til 1896. Han beskrives i Paul Nedergaards *Præst- og Sognehistorie* som en »begavet og nidkær ordets forkynder«, og selv om han altså ikke selv var missionsmand, må han betegnes som én af de karismatiske figurer, der kunne have så stor indflydelse i lokalsamfundet.

Selv om Emil Fibiger således havde givet Indre Mission en åbning, var det først fra omkring

århundredeskiftet man for alvor fik fat i de to sogne. Igen var det en yderst karismatisk skikkelse og igen en Fibiger, der kom til at stå i spidsen – nemlig Emils sønnesøn Vilhelm, den senere konservative folketingspolitiker og minister. Allerede i 1905 var han, i en alder af kun 19 år, blevet forvalter på hovedgården *Øland* i Harring sogn, og i 1909 købte han selv gården, som i de følgende årtier skulle blive et samlingssted for missionsfolk. Samme år fik pastoratet nemlig sin første erklæret missionske præst i Erik Eriksen, der gjorde et stort personligt indtryk på den unge gårdejer. Vilhelm Fibiger beskrev i 1939 selv sit møde med missionen således:

»Jeg er i øvrigt opvokset i et grundtvigsk Hjem. Min Bedstefar var en levende grundtvigsk Præst, der kæmpede bravt mod Rationalismen. Mit personlige kristelige Gennembrud fik jeg, da jeg var 27 Aar gammel. Vor daværende Præst her i Sognet, Pastor Eriksen, nu i Rødby, den første Indremissionspræst her i Sognet, blev Redskabet for min og min Hustrus Vækkelse og Omvendelse.«

Gården Øland, 1959. Lokalhistorisk Arkiv for Thisted Kommune.

Fibiger tog altså missionens budskab til sig og åbnede sit eget hjem for møder og talere. Måske derfor fik Harring først et egentligt missionshus i 1924, hvor Stagstrups var bygget i Sundby alle-rede i 1899. Øland fungerede simpelthen i praksis som missionshus indtil da – og ikke kun for det lokale Indre Missions samfund. I 1907 havde de missionske præster i Thy dannet et konvent, som mødtes et par gange om året for at diskutere emner som *Vækkelsen i Sognet, Kirken og de Unge* og *Indre Mission og den enkelte*. Af protokollen fremgår det, at en hel del af møderne fandt sted på Øland, og at »*proprietær Fibiger og hustru*« deltog i møderne på lige fod med alle præsterne og præstefruerne.

Astrid Fibiger var i øvrigt sin mand en tro støtte, både i det verdsligt politiske og i det religiøse arbejde. I Nedergaards præstehistorie omtales hun som én af sognets mest fremtrædende lægfolk, der »*ved sine flittige husbesøg i mange hjem, hvor der var brug for en kærlig, hjælpende hånd, gik sin stille gang i sognet, fik betydning for mange, der mindes hende med taknemmelighed. Fru Fibiger samlede også konerne til møder på Øland, tog i øvrigt del i KFUKs arbejde og holdt hver sommer i en række år fest i Ølands have for sognenes gamle.*«

Astrid Fibiger var også, sammen med sin mand og pastor Eriksen, involveret i en anden nyskabelse, nemlig de såkaldte *Vildsund-møder*. Eriksen var engageret i afholdsbevægelsen, som altid har haft tætte bånd til Indre Mission, og i 1916 var han med i den kreds, som købte kroen ved færgeløjet (det nuværende hotel Vildsund Strand) og omdannede det til missions- og afholdshotel. Året efter afholdt man det første store »helliggørelsesmøde« med op imod 3.000 deltagere og grundlagde dermed en tradition, som er fortsat lige siden; den dag i dag er teltmøderne på stranden i Vest Vilsund hver sommer ét af de største religiøse arrangementer i Thy.

Vilhelm Fibiger kom ikke bare til at sætte sit præg på lokalsamfundet. Det engagement og den virkelyst, som kendetegnede hans virke inden for

Indre Mission, tog han med sig over i den politiske arena. Han sad både i menighedsråd (1916-46), sogneråd (1917-21) og amtsråd (i hele 39 år!), og igennem en menneskealder fra 1920-57 repræsenterede han Thisted-kredsens konservative på tinge i København. Landspolitikken gik han efter eget udsagn ind i efter tilskyndelse fra netop Indre Mission, som ønskede en kandidat, der ville »*bevare de kristne traditioner i kirke og skole*« over for de radikales mere liberale kirkepolitik.

Den politiske karriere kronedes meget passende med posten som kirkeminister fra 1940-42, og Vilhelm Fibiger er i det hele taget et godt eksempel på, hvordan de kristne værdier og det missionske livssyn kunne påvirke det verdslige politiske arbejde. Han udtalte således i et interview i 1945:

»Kirkens liv er indvævet i folkets liv. Fremtidens Danmark kan jeg ikke tænke mig uden i pagt med vor kirkes ånd og moral. (...) Jeg såvel som mit parti lægger den største vægt på, at kirken stilles sådan i vort folk, (...) at kirken placeres midt i folket. Vi lægger overordentlig stor vægt på, at vor skole præges af kristen ånd og moral for at give den kommende slægt noget at bygge på, som kan holde.«

Selv om Fibiger naturligvis udtalte sig på det Konservative Folkepartis vegne, er det i allerhøjeste grad missionsmanden, der taler. I de næsten fire årtier, han sad i Folketinget, var det nemlig Fibiger, der nærmest ene mand formede partiets kirkepolitik.

DEN STILFÆRDIGE PRÆST

»Det stille vand har den dybe grund«. Sådan lyder et gammelt ordsprog, som vel betyder noget i retning af, at mennesker, der ved første øjekast ikke gør sig særligt bemærket, kan vinde ved nærmere bekendtskab og vise sig at have meget mere på hjerte. Man behøver ikke nødvendigvis at være udadventt med store armbevægelser for at gøre et varigt indtryk på sine omgivelser.

Kristen Krarup, 1925. Museum Thy.

En sådan mand var Kristen Krarup, sognepræst i Haring-Stagstrup 1922-29. Takket være en dagbog, som han førte både før, under og efter tiden i Thy, kan vi få et ganske godt indblik i hans personlighed, som efterlod et mere varigt indtryk end han tilsyneladende selv var klar over.

Kristen Krarup (1894-72) var ganske ung og næsten nyuddannet teolog, da han i foråret 1922 kom til Thy. Hans erfaring efter universitet og seminarium begrænsede sig til et enkelt år som kaldskapellan (en slags hjælpepræst) ved Kapernaums Kirke i København. Da hans forældre imidlertid boede ved Struer, havde han for at komme tættere på familien søgt tre embeder i Jylland; ud over Haring-Stagstrup var det Grove-Simmelkær ved Sunds og Ørslevkloster. Krarup beskriver i sin dagbog, hvordan sidstnævntes menighedsråd efter en gudstjeneste opsøgte ham til en slags jobsamtale:

»Det første, de spurgte mig om, var, om jeg var gift. Og da svaret var »Nej«, hed det: »Det er ingen anbefaling for Dem!« De bad mig så fortælle lidt om mig selv, indtil én af dem sagde: »Vi sad ved middagsbordet og snakkede om, hvilket kirkeligt parti, De tilhørte, men vi kunne ikke blive enige om, hvor vi skal anbringe Dem.« Svar: »Jeg vil ikke selv anbringe mig i nogen bås, men jeg har haft min gang i KFUM og ville jo nok nærmest høre til Indre Mission!« Da for det ud af én af deltagere: »Det var snart det værste!« Og en anden sagde: »Dem findes der da vist ingen af oppe hos os!« En tredje kunne dog oplyse: »Jow, der er tow!« Jeg tænkte i mit stille sind: »Er det virkelig muligt, at der kun er to hjem i disse to sogne, som slutter sig til IM?« Højt sagde jeg: »Ja, så kan jeg jo forstå, at vi ikke passer alt for godt sammen!«

Krarup beskriver videre, hvordan han, trods sin bekendelse, blev enstemmigt indstillet til alle tre embeder, men af kirkeministeren udpeget til Haring-Stagstrup – og at folketingsmand Fibiger skulle have haft en finger med i spillet. Det lå tydeligvis også ham på sinde at få en missionsk præst. Valget i 1922 havde delt menighedsrådet helt ligeligt mellem de kirkelige fløje, så det er ikke svært at forestille sig, at Fibiger har haft det sidste ord, da embedet skulle besættes.

Ved afskedsfesten i København fik Krarup både gaver og smukke ord med på vejen. Ifølge en omtale i *Kristeligt Dagblad* var »den eneste sorg, pastor Krarup havde gjort menigheden, (...) at han nu drog bort.« Han var altså en vellidt mand, og både missionsfolk, grundtvigianere og andre ser ud til at have taget godt imod ham i Thy. Ganske vist får han ikke mange ord med på vejen i Nødergaards præstehistorie; blot at han »samarbedede med IM« og mindedes for sin »stille, uegenlyttige færd i sognene«.

Med den indstilling, som Ørslevklosters menighedsråd udviste over for Indre Mission, var det måske meget godt, at Krarup alligevel endte i Thy. I hvert fald lader det til, at han hurtigt fandt sig til rette. Han havde da også en næsten helt ny

Rosholm præstegård, 1903. Lokalhistorisk Arkiv for Thisted Kommune.

Stagstrup præstegård, opført 1920. Lokalhistorisk Arkiv for Thisted Kommune.

præstegård at flytte ind i. Da den gamle, Rosholm i Haring, var faldefærdig, for dyr at renovere og i øvrigt havde en decentral placering i pastoratet, havde man året før opført en ny tæt på kirken i Stagstrup. Hurtigt fik den unge præst etableret en teologisk studiekreds med de jævnaldrende kolleger i Skjoldborg-Kallerup og Hassing-Villerslev. Også det præstekonvent, som lægmanden Fibiger altså var med til at lede, deltog Krarup trofast i, selv om han efter protokollen at dømme ikke var den ivrigste taler ved møderne.

Krarup bevægede sig rundt i sit pastorat på motorcykel, så selv om han tilsyneladende ikke gjorde meget væsen af sig, må den unge ugifte præst med hjelmen og kørebrillerne alligevel have vakt nogen opsigt, når han susede omkring i de to sogne.

Grundtvigianere og missionsfolk bliver ofte fremstillet som hinandens diametrale modsætninger og som de argeste modstandere, når sognets og kommunens politik skulle udformes. I virkeligheden var lighederne dog ofte mindst lige så store som forskellene, og når man i et lille lokalsamfund skulle have tingene til at fungere, måtte man også være i stand til at omgås hinanden på en civiliseret måde, uanset hvad man personligt måtte mene om hinanden. Krarup refererer følgende episode fra september 1926, hvor han fik hjælp fra uventet side:

»Der er andre grundtvigianere, (...) som jeg ikke har megen respekt for. Og dog skete det en dag ved menighedsrådsmødets indledningsandagt, at jeg pludseligt gik i stå midt i trosbekendelsen. Der blev et øjebliks stilhed, så faldt Kløjgaard [grundtvigianer] ind med det rette ord, og jeg kunne fortsætte. Det ramte mig hårdt, at jeg skulle hjælpes til rette netop af ham, som jeg betragtede med mistro.«

Andre grundtvigianere omtales dog ganske positivt. Særligt Peter Fibiger, Vilhelms far, der på dette tidspunkt var pensioneret lærer og boede på aftægt hos sønnen på Øland, og som døde i 1926,

lader til at have nydt Krarups respekt. Omvendt beskriver han de »stærke« Indre Missions folk som »noget stive og pågående«. Det har givetvis heller ikke været let som præst at skulle navigere mellem menighedens forskellige grupperinger.

Selv om han ikke kom til at tilbringe mange år i Thy, fik Krarup alligevel et nært forhold til mange af sine sognebørn og de til ham. Hans dagligdags beskrivelser af arbejdet blandt menigheden vidner også om et følsomt gemyt, der måske ikke altid havde den store tiltro til sig selv: »Det hører jo også til min natur, at jeg er tilbøjelig til at se alt i et mørkt lys.« Derfor satte han også stor pris på

En glædelig Jul
med Bethlehems sang
med jubel i sind og i hjerte
det ønsker vi her
nu Præsten saa her
maa eje ved Grantvæts Kirke

Med Freden fra Gud
Saa herlig og riq
vi ønsker en frydefuld herlig;
har Tak af De gas
i Kirken saa lar

~~vi ønsker en frydefuld herlig;~~

Gid Glæden saa sterr
når det kommer til fest,
maa bo, hvor end De skal vinke.
Gid herligt Jul
med ensle Skjel
de vi i Hjem og i Kirke. —

Herligt Julhelstaa fra os alle
med Bøns kongerøse

Jul 24.
A. Christensen
lærer i Stagstrup, Haring

Julekort fra lærer Anders Christensen til Kristen Krarup, 1924. Museum Thy.

omgivelsernes accept og anerkendelse. Han nævner for eksempel, hvordan en kone efter en begravelse kom hen til ham og roste ham for hans gode prædikener: *»Med dette lille ord var hele min stilning som præst forvandlet for mig – for en stund.«*

Mismodet kommer også til udtryk i følgende dagbogsindførsel fra marts 1927:

»Jeg har gået og villet føle kraften på forhånd, for at sikre mig, at den også virkelig var der, før den skulle bruges. Det er vist min store fejl, derfor kommer jeg så træt og med så lidt mod til min gerning. Hvor er glæden i Herren?«

Et godt eksempel på det indtryk, Krarup gjorde i Thy, er et julekort fra 1924 med følgende digt fra Indre Mission i Harring, forfattet af lærer Anders Christensen:

*En glædelig Jul
med Bethlehemssang
med Jubel i Sind og i Hjerte;
Det ønsker vi her
nu Præsten saa kær
maa eje ved Grantræets Kærte.*

*Med Freden fra Gud
saa herlig og rig
vi ønsker en Frydefest herlig;
Hav Tak at De gav
i Kirken saa lav
os Frelsesbudet saa kærlig.*

*Gid Glæden saa skøn
naar det kimer til Fest
maa bo, hvor end De skal virke;
Gid herligste Jul
med Engle i Skjul
De eje i Hjem og i Kirke.*

EN RASTLØS SJÆL

Selv om Krarup var glad for sin menighed – og den for ham – blev han alligevel ramt af udlængsel og skriver i august 1929:

»Jeg er glad for Thy og har vokset mig sammen med befolkningen. Jeg føler, at jeg ikke vil kunne

rive mig løs, hvis jeg bliver her ret meget længere. Jeg vil gerne prøve kræfterne på helt nye felter. Jeg holdes kun tilbage af hensyn til mine gamle forældre.«

Vilhelm Fibiger viste forståelse herfor, og da han (blandt utallige andre tillidshverv) sad som bestyrelsesmedlem i DKU – Dansk Kirke i Udlandet – forsøgte han at hjælpe Krarup med at komme til Shanghai, dog uden held. Også posten som sømandspræst i Hull i England blev søgt forgæves. I sidste ende accepterede han sin skæbne og vendte i september måned modvilligt resignerende tilbage til København og en stilling som kaldskapellan ved Allehelgenskirken: *»Det er næsten med tungt hjerte, at jeg forudser min kaldelse (...). Men på den anden side synes jeg, at om Gud havde lagt alt til rette for min skyld alene, kunne det ikke have været tydeligere.«* Igen dukker sortsynet op til overfladen:

»Jeg har i mismod ofte spurgt mig selv, om der er brug for os præster! Ville det gøre nogen forskel, om vi er der eller ikke? Jo, endnu tror jeg, at der er brug for os, så længe den menige mand og kvinde ikke formår at drage omsorg for sine naboer. Og der er brug for, at vi præster »salver vort hoved og tør [vasker] vort ansigt«, når vi træder frem for mennesker ved gudstjenesten eller taler med dem privat. Hvor er der grund til at være klar, mandig og central med hensyn til, hvad vi siger.«

Selv om Krarup således til stadighed stillede spørgsmålstejn ved nytten af hans eget arbejde som hyrde, viser tilbagemeldingerne fra flokken dog med al tydelighed, at det blev påskønnet. Hans sidste gudstjenester i de to kirker blev måske de mest velbesøgte i de syv år; en afskedsfest på afholdshotellet, arrangeret af Fibiger (hvem ellers?), trak også fulde huse, og begge dele gjorde et lige så varigt indtryk på Krarup, som han havde gjort på menigheden, og fik ham til en sidste gang at stille spørgsmålstejn ved sin beslutning om at rejse: *»Der er altså alligevel en del, som endnu ikke er blevet trætte af at høre mig... Men nu sidder der*

Det lille hus på landet

En vigtig begivenhed i Krarups og Fibigers tid var opførelsen af et egentligt missionshus i Harring sogn. Sidstnævnte forholdt sig ifølge Nedergaards præstehistorie »mærkværdigt passiv« over for tanken, hvilket bestemt ikke lignede ham. Måske brød han sig ikke om, at møderne skulle flyttes væk fra hans egen hjemmebane på *Øland*; eller måske var han blot på dette tidspunkt for optaget af landspolitikken til at engagere sig i sagen?

Hvorom alting er, bestemte gårdejer og ungkarl Peter Uhrbrand, at han ville testamentere sin gård »til Guds riges fremme i sognet« med særligt henblik på at få bygget et missionshus. Efter Uhrbrands død opførtes så på hans jord Tabor, som de følgende 85 år blev midtpunkt for Indre Missions aktiviteter i Harring: fra søndagsskole og KFUM & K's ungdomsarbejde over vækkelsesmøder og missionsuger med indbudte prædikanter til udsendelse af ydremissionærer. Efter givningen fik huset i folkemunde navnet »Uhrbrandsminde«.

Huset havde anderledes ejerskabsforhold end de fleste missionshuse, der som regel blev bygget for lokale midler, men derefter tilskødet Indre Missions landsorganisation. *Tabor* forblev derimod selvejende gennem hele sin eksistens – som missionshus. Det blev indviet den 20. maj 1924 og nedlagt på samme dato i 2009. Året efter blev Sundby missionshus solgt og et nyt kirkecenter ved Stagstrup kirke taget i brug som mødested for de to sognes Indre Missions samfund, der samtidig blev slået sammen. Landsorganisationen fik nu endelig ejendomsretten over *Tabor*, som vedligeholdes med pengene fra salget af »nabohuset« i Sundby. Samtidig fik Museum Thy overdraget »brugsretten« til huset, der om sommeren huser en lille udstilling om Indre Mission.

Søndagsskole i Tabor, ca. 1940.

Tekande i pletsølv. gave til Kristen Krarup fra KFUK i Haring-Stagstrup ved hans afsked 1929. Museum Thy, foto: Klaus Madsen.

en lille brod i sindet og nager mig.»

Kristen Krarup blev efter tiden i København sognepræst i Tveje-Merløse ved Holbæk. Han blev i 1933 gift med Inger og fik tre børn: Sten, Bente og Jens Kristian, hvoraf sidstnævnte har leveret de kilder, som ligger til grund for ovenstående.

Krarup flyttede efter pensioneringen til Århus og døde i 1972.

Michael Riber Jørgensen.
Født 1981. Museumsinspektør ved Museum Thy.

Linjebrud ønskes på foregående side i 2. spalte for at undgå »horeungen«.

Kilder og litteratur

Indre Missions præstekonvent i Thy. Forhandlingsprotokol 1907-36. Museum Thy.

Kristen Krarups dagbog 1922-29 samt andre personlige arkivalier. Venligst udlånt af Jens Kristian Krarup. Sundby Missionshus. Forhandlingsprotokol 1907-51. Museum Thy.

Bisgaard, Else: »Indre Mission i 150 år.« *Historisk Årbog for Thy og Vester Hanherred* 2011: 161-172.

Larsen, Kurt Ettrup: *En bevægelse i bevægelse. Indre Mission i Danmark 1861-2011*. Fredericia 2011.

Leegaard, Tage og Villy Dall (red.): *Med troen som ballast – et hyldestskrift til Vilhelm Fibiger*. Koldby 1999.

Nedergaard, Paul: *En dansk præste og sognehistorie*. Bind 5.8-5.11: Aalborg Stift, Thisted Amt. København 1959.